

О. В. Будько, проф., канд. екон. наук (ДДТУ, Кам'янське)
О. Р. Спекова, студент (ДДТУ, Кам'янське)

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

В сучасних умовах становлення і розвитку ринкових відносин виникає необхідність в якісному аудиті фінансових результатів діяльності. Саме перевірка фінансових результатів діяльності підприємства є одним із найбільш відповідальних та найскладніших видів аудиторської перевірки. Аудиторська фірма має вдаватися до власних розробок під час створення системи контролю якості, при цьому враховуючи потреби користувачів щодо інформації в аудиторських звітах, так як МСА 230 «Аудиторська документація» не надає конкретних розробок робочої документації.

Етапи проведення аудиту:

- підготовчий етап;
- проміжний (планування);
- основний етап (процес аудиторської перевірки);
- заключний етап (підготовка аудиторського звіту).

На підготовчому етапі аудитор ознайомлюється із організацією виробництва та технологічними особливостями, ресурсами та видами виготовленої продукції.

Аудиторська діяльність на підприємствах здійснюється на договірних засадах, що надається на підставі укладеного між замовником та виконавцем аудиторської діяльності договором про надання аудиторських послуг, в якому окреслюються предмет аудиту, обсяг послуг, відповідальність сторін та розмір й умови оплати робіт.

Після оцінки внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства, аудитор береться до планування аудиту шляхом складання загального плану аудиту фінансових результатів. На основі загального плану аудитором складається програма аудиту фінансових результатів, що являє собою деталізований план аудиторської перевірки.

Одним із завдань аудитора є мінімізація ризиків, оскільки вони тісно пов'язані з аудиторською діяльністю та схильні впливати на думку аудитора. Наприклад, при визначенні ризику аудитор приймає рішення, що властивий ризик складає 90%, а ризик контролю - 60%. Задля збереження прийнятної ефективності перевірки, аудитор зводить аудиторський ризик до 5%. В цьому випадку модель аудиторського ризику має вигляд:

$$PH = AP : (BP * PK) = 0,05 : (0,90 * 0,60) = 0,093,$$

де PH – ризик невиявлення,

AP – аудиторський ризик,

BP – властивий ризик,

PK – ризик контролю.

Ризик невиявлення складає 9,3%. Показник свідчить про те, що аудитор підтверджує надійність 90,7% перевіреної інформації, для чого необхідне здійснення великої кількості аудиторських процедур.

Основним етапом є висловлення неупередженої думки про фінансовий стан клієнта за звітний період, що починається з аналізу балансу підприємства. Наприклад, перевіряючи товарні операції, аудитор знайшов помилку минулого року, а саме, у травні 2019 року виявлено, що в грудні 2018 року на підприємстві забули відобразити в обліку отримані товари безоплатно вартістю 20000 грн. Порушено Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та П(С)БО 9 «Запаси».

Якщо б мало місце правильне проведення, то:

— фінансовий результат за 2018 рік збільшився на 20000 грн;

— податок на прибуток, нарахований за 2018 рік, збільшився на 3600 грн. (20000 грн * 18 % : 100%).

Присутній вплив виявленої помилки на нерозподілений прибуток:

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Відображено суму помилки	281	441	20000
Коригування нерозподіленого прибутку через суму податку на прибуток	442	641	3600

Подальші дії полягають в: складенні бухгалтерської довідки щодо виправленої помилки; складенні правильної фінансової звітності за помилковий рік; відображенні правильних показників у поточній фінансовій звітності.

Заключним етапом є складання підсумкової документації, що включає в себе аудиторський звіт та документацію, що передається замовникові перевірки. Додаткову підсумкову документацію аудиторської перевірки та її зміст й форму визначає сам аудитор.

Отже, запропонована методика проведення аудиторської перевірки дасть нагоду охопити головні аспекти обліку фінансових результатів діяльності на підприємстві, визначити правильність, законність та своєчасність відображення в обліку доходів й витрат, вчасно виявляти помилки та порушення, проводити якісний аудит та підіймати фінансову безпеку підприємства.